

Výchovný program

ŠKD

„ Najrozumnejšia forma výchovy je
príklad”

(Albert Einstein)

OBSAH

- Identifikčné údaje
- Charakteristika ŠKD
- Vymedzenie cieľov a poslanie výchovy
- Tematické oblasti výchovy, princípy výchovy a vzdelávania
- Formy a metódy výchovy a vzdelávania
- Výchovný jazyk

Identifikačné údaje

Forma výchovy a vzdelávania:	Denná
Výchovný jazyk :	Slovenský
Druh ŠKD:	Štátny
Dátum prerokovania v RŠ:	
Platnosť výchovného programu:	1. september 2027
Zriaďovateľ:	Obec Hamuliakovo

Schválil :

riaditeľka školy Mgr. Alena Maschkánová

A. Charakteristika ŠKD:

Oddelenia ŠKD pracujú v triedach, ktoré sú vybavené Interaktívnou tabuľou, počítačom, CD prehrávačmi. Každá trieda má k dispozícii koberec na relaxačnú činnosť. Každé oddelenie každoročne dopĺňa svoj fond spoločenských hier, hračiek, športových pomôcok a lego stavebníc. Pre športové a rekreačné činnosti je k dispozícii telocvičňa, školský dvor a park. Stravovanie detí je zabezpečené v kultúrnom dome s priestranou jedálňou s dostatočným počtom stolov a stoličiek. Pre výchovno-vzdelávací proces má ŠKD k dispozícii školskú knižnicu, ktorá sa nachádza priamo v budove, tiež rozličné hudobné nástroje a didaktické pomôcky. Vychovávateľky majú k dispozícii zborovňu, v ktorej sa nachádza odborná literatúra a priestor na archiváciu niektorých prác, či pomôcok potrebných na každodennú prácu. Prácu s deťmi s ŠVVP koordinuje špeciálny psychológ. V najbližšom období sa budeme snažiť zlepšiť vybavenie školského dvora. Skvalitniť tak prostredie v ktorom sa realizuje každodenná činnosť ŠKD – športové aktivity, rekreačnorelaxačné činnosti.

B) Vymedzenie cieľov a poslanie výchovy

Ciele výchovy a vzdelávania v školskom klube detí sú:

- Rozvíjať spôsobilosti kľúčové pre život v 21. storočí v prepojení na ciele a profil absolventa základného vzdelávania
- Rozvíjať spôsobilosti oceňovať voľný čas ako hodnotu, využívať ho zmysluplne a racionálne pre svoj rozvoj
- Rozvíjať spôsobilosti plánovať a vyberať si vhodné činnosti na participáciu, rekreáciu, relaxáciu
- Podporovať inkluzívny a individualizovaný prístup vo výchove a vzdelávaní, v centre ktorého stojí dieťa, jeho osobnostný potenciál a výchovno-vzdelávacie potreby
- Podporovať podnikavosť, iniciatívnosť, tvorivosť a prirodzenú zvedavosť pri poznávaní sveta okolo seba
- Uplatňovať a chrániť práva dieťaťa v spolupráci s rodinou, zriaďovateľom a ďalšími zainteresovanými stranami podieľajúcimi sa na výchove
- Zabezpečiť oddych a relaxáciu detí po vyučovaní v škole
- Rozvíjať záujmy a napĺňať novo-vynárajúce sa potreby súčasných detí • Podporovať aktivity vzťahujúce sa k škole
- Zabezpečovať deťom podmienky na prípravu na vyučovanie

C) Tematické oblasti výchovy:

Obsahovú dimenziu výchovy mimo vyučovania reprezentujú tri piliere - personalizácia, inklúzia a subjektívna pohoda, ktoré sú obsiahnuté v tematických oblastiach výchovy:

- Komunikácia a práca s informáciami (KPP)
- Sebarozvoj a svet práce (SSP)
- Zdravie a subjektívna pohoda (ZSP)
- Spoločnosť a príroda (SP)
- Kultúra a umenie (KU)

Ciele tematických oblastí výchovy sú prispôsobené požiadavkám 21. storočia, záujmom a potrebám súčasných detí i trendom vo svete vzdelávania (digitalizácia, informatizácia, inklúzia, individualizácia a diferenciacia ...).

1. KPP

2. Verbálna a neverbálna komunikácia, virtuálna, efektívna komunikácia a budovanie digitálnej stopy
3. Riešenie konfliktov, aktívne počúvanie, prezentačné zručnosti
4. Kritické myslenie, riešenie problémov, vyhľadávanie a detegovanie informácií, overovanie informácií
5. Čitateľská, matematická a digitálna gramotnosť

Ciele:

- Osvojiť si schopnosť prezentačnej zručnosti, diskutovať, obhajovať vlastné názory s využitím analytických zručností a kritického myslenia
- Vyjadrovať názory ústnou aj písomnou formou v súlade s komunikačnou situáciou v rôznom komunikačnom prostredí
- Vyjadrovať svoje myšlienky v materinskom aj cudzom jazyku, pracovať s knihou, tvoriť texty rôznych štýlov, tvoriť vlastné texty, pochopiť funkcie písanej reči a porozumieť významu textu

- Aplikovať informatickú kultúru založenú na rešpektovaní právnych a etických zásad používania IKT a mediálnych produktov
- Používať kritické a analytické myslenie pri poznávaní nebezpečenstva internetu a online prostredia - dostupnosť informácií, strata súkromia, otvorenosť k ľuďom
- Rozvíjať jazykové a komunikačné zručnosti s ohľadom na čistotu jazykového prejavu, rozvoja slovnej zásoby a gramatickej správnosti vyjadrovania
- Osvojovať si komunikačnú etiketu
- Využívať matematické myslenie a logické operácie v každodennom živote a štúdiu

2. SSP

1. Personalizácia - priestor pre objavovanie a definovanie seba
2. Sebadôvera, sebapoznávanie
3. Manažment času - prezentovanie seba
4. Tímová spolupráca, kooperácia, asertivita, tvorivé myslenie, empatia
5. Riešenie konfliktov, správne sa rozhodovať, vyjednávanie, atraktivita povolání, nové pracovné pozície, digitalizácia a informatizácia

Ciele:

- Prejavovať podnikavosť, iniciatívnosť, tvorivosť, prirodzenú zvedavosť pri poznávaní sveta okolo seba
- Osvojovať si zručnosti riešiť konflikty, vyjadrovať svoje postoje a názory na primeranej úrovni empatie a asertivity
- Zapájať sa úspešne do bežného života rozvíjaním zručností finančnej gramotnosti
- Využívať vlastné záujmy na podporu sebarealizácie a voľby povolania
- Aplikovať zručnosti kooperácie a spolupráce ako člen tímu, sociálnej skupiny
- Nadobúdať pracovné zručnosti v rôznych oblastiach ľudskej činnosti
- Byť zodpovedný za pracovné úlohy, dokončiť začatú prácu

3. ZSP

1. Fyzické, duševné zdravie, zdravý životný štýl, životospráva, šport, cvičenie, režim dňa
2. Motivácia, túžby
3. Sila prítomného okamihu, prežívanie svojej pozície
4. Subjektívna pohoda - schopnosť bytia bez strachu, úzkostí, nežit' v obrane
5. Pocit šťastia, spokojnosti
6. Skutočný život a virtuálna realita

Ciele:

- Vykonávať činnosti zodpovedajúce svojmu osobnému potenciálu v oblasti pohybových aktivít, športu a telesnej výchovy
- Dosahovať duševnú rovnováhu prostredníctvom kompenzácie duševného a fyzického zaťaženia školského vyučovania pohybovými aktivitami
- Získať informácie o zdravom životnom štýle a uspokojiť svoje fyzické potreby - spánok, strava, pohyb, odpočinok vo svojom dennom režime
- Využívať svoje osobné záujmy na vlastnú sebarealizáciu a relaxáciu
- Využívať svoj talent a nadanie na vyjadrovanie svojej životnej spokojnosti
- Mať pozitívny vzťah k pohybovým aktivitám a športu a ich pravidelným začlenením do denného režimu
- Získať informácie o situáciách ohrozujúcich zdravie a vedieť poskytnúť prvú pomoc na veku primeranej úrovni, poznať dôležité linky pomoci
- Upevňovať hygienické zásady, návyky základných sebaobslužných činností, poznať kultúru stolovania a aplikáciu zásad slušného správania v praxi
- Prejavovať prosociálne zručnosti pri sebapoznávaní, riešení emočných problémov, mať schopnosť zvládnuť vlastné pozitívne a negatívne emócie, riešiť kvalitu vzťahov s rodičmi, spolužiakmi, učiteľmi, vychovávateľmi
- Získať správne návyky držania tela a mať kultivovaný pohybový prejav
- Nadobudnúť odolnosť a zdravé sociálne návyky ako prevenciu pred rizikovým správaním

4. SP

1. Hodnoty v spoločnosti, sloboda, demokracia, práva a povinnosti, ľudské práva, sociálne znevýhodnené skupiny
2. Inkluzívny prístup k životu, medziľudské vzťahy, tolerancia, rešpektovanie, dialóg, kompromis, lojalita
3. Trvalo udržateľný zdroj - Planéta Zem

Ciele:

- Utvrdzovať etické správanie, prijímanie odlišností, občianske postoje a zručnosti
- Upevňovať vlastné poznanie a aplikáciu spoločenských, kultúrnych a právnych noriem v správaní voči okoliu
- Diskutovať o mediálne aktívnych skupinách, ktoré spochybňujú demokratické hodnoty a propagujú extrémizmus v rôznych oblastiach - youtuberi, influenceri propagujúci nežiadúce postoje a názory v rozpore s demokratickými hodnotami a spoločenskými normami
- Aplikovať prírodovedné vedomosti a formulovať argumenty na podporu rozhodnutí a odporúčaní súvisiacich so spoločenskými, globálnymi výzvami
- Demonštrovať zásady environmentálneho prístupu k životnému prostrediu
- Rozvíjať abstraktné myslenie smerujúce k pochopeniu podstaty témy a aj experimentovanie a bádanie
- Zapájať sa do výberu a realizácie dobrovoľných aktivít

5. KÚ

1. Kultúrne dedičstvo - tradície, zvyky, obyčaje, rozmanitosť a vplyv iných kultúr
2. Národná hrdosť, vlastenectvo
3. Národnostné menšiny
4. Umenie, výtvarné, hudobné, literárno-dramatické, sebavyjadrovanie cez umenie

Ciele:

- Aplikovať podnety výtvarného umenia, podnety inšpirované dejinami umenia, podnety architektúry, fotografie, videa a filmu, elektronických médií, dizajnu a remesiel, spevákovej a inštrumentálnej činnosti
- Nadobudnúť interkultúrne kompetencie a uvedomovať si vzájomný vplyv rôznych kultúr na Slovensku
- Využívať rôzne formy umenia na vlastné sebaujadravanie, originálne reflexie skutočnosti, schopnosti kritického čítania a interpretácie
- Prejavovať vzťah k ľudovým tradíciám, ochrane a poznávaní kultúrneho dedičstva
- Využívať pri komunikácii a interakcii s ľuďmi poznatky o kultúrach, náboženstve a tradíciách národnostných menšín žijúcich na Slovensku
- Vnímať umenie a kultúru na základe súčasných kultúrnych procesov a aktuálnych problémov, chápať význam estetických faktorov a činnosti v každodennom živote, význam umenia v živote jednotlivca a spoločnosti
- Rozvíjať poznanie seba ako euroobčana v oblasti kultúry, využívať skúsenosti muzeálnej a galerijnej pedagogiky

Princípy výchovy a vzdelávania

- a) bezplatnosti vzdelania v materských školách jeden rok pred plnením povinnej školskej dochádzky,
- b) bezplatnosti vzdelania v základných školách a v stredných školách zriadených orgánom miestnej štátnej správy v školstve, ústredným orgánom štátnej správy alebo orgánom územnej samosprávy (ďalej len "štátna škola"),
- c) rovnoprávnosti prístupu k výchove a vzdelávaniu so zohľadnením výchovnovzdelávacích potrieb jednotlivca a jeho spoluzodpovednosti za svoje vzdelávanie,
- d) zákazu všetkých foriem diskriminácie a obzvlášť segregácie,
- e) rovnocennosti a neoddeliteľnosti výchovy a vzdelávania vo výchovno-vzdelávacom procese,
- f) celoživotného vzdelávania,
- g) výchovného poradenstva podľa § 130,
- h) slobodnej voľby vzdelávania s prihliadnutím na očakávania a predpoklady detí a žiakov v súlade s možnosťami výchovno-vzdelávacej sústavy,

- i) zdokonaľovania procesu výchovy a vzdelávania podľa výsledkov dosiahnutých v oblasti vedy, výskumu a vývoja,
- j) prípravy na zodpovedný život v slobodnej spoločnosti v duchu porozumenia a znášanlivosti, rovnosti muža a ženy, priateľstva medzi národmi, národnostnými a etnickými skupinami a náboženskej tolerancie,
- k) kontroly a hodnotenia kvality výchovy a vzdelávania a kvality výchovno-vzdelávacej sústavy,
- l) integrácie výchovno-vzdelávacej sústavy Slovenskej republiky do európskeho vzdelávacieho priestoru so zreteľom na vlastné skúsenosti a tradície,
- m) posilnenia výchovnej stránky výchovno-vzdelávacieho procesu prostredníctvom všetkých vyučovacích predmetov, ale aj špecifickými výchovnými zamestnaniami zameranými na rozvoj citov a emócií, motivácie a záujmov, socializácie a komunikácie, na sebakontrolu a sebariadenie, na mravné hodnoty a tvorivosť,
- n) vyváženého rozvoja všetkých stránok osobnosti dieťaťa a žiaka v školskom vzdelávaní,
- o) zákazu poskytovania alebo sprístupňovania informácií alebo zneužívania informačných prostriedkov, ktoré by mohli viesť k narušovaniu mravnosti³⁾ alebo k podnecovaniu k národnostnej, rasovej a etnickej nenávisti⁴⁾ alebo k ďalším formám intolerancie,
- p) rovnoprávnosti postavenia škôl a školských zariadení bez rozdielu zriaďovateľa,
- q) rovnocennosti vzdelania získaného v štátnych školách, v školách zriadených štátom uznanou cirkvou alebo náboženskou spoločnosťou (ďalej len "cirkevná škola") a v školách zriadených inou fyzickou osobou alebo právnickou osobou (ďalej len "súkromná škola"),
- r) zákazu používania všetkých foriem telesných trestov a sankcií vo výchove a vzdelávaní.

D) Formy a metódy výchovy a vzdelávania

Výchovno-vzdelávacia činnosť v ŠKD sa organizuje ako

- A. Pravidelná činnosť zameraná na prípravu na školské vyučovanie
- B. Pravidelná záujmová činnosť na uspokojovanie a rozvíjanie individuálnych potrieb detí
- C. Príležitostná činnosť najmä formou podujatí, súťaží, exkurzií a pohybových aktivít

Výchovno-vzdelávaciu činnosť uskutočňujú pedagogickí zamestnanci - vychovávateľky, pričom sa rešpektuje pravidelné striedanie činností z dôvodu zabezpečenia psychohygieny detí. Obsahová náplň činností je široká, pestrá, je zameraná nielen na sociálne služby, ale predovšetkým na zmysluplné a uvedomé využívanie voľného času v záujmovej činnosti s cieľom ochrany pred vplyvmi sociálno-paologických javov.

Výchovno-vzdelávacia činnosť v ŠKD je organizovaná formou:

- Pravidelných aktivít
- Príprava na vyučovanie
- Záujmová činnosť
- Príležitostné aktivity
- Sezónne činnosti
- Projektové činnosti
- Oddychové činnosti
- Rekreačné činnosti
- Sebaobslužné činnosti

Metódy používané pri spontánnej, neriadenej činnosti:

- pozorovanie, rozhovor, získavanie skúseností prežívaním,
- experimentovanie,
- hra, individuálna práca,
- vlastná tvorba, aktivizujúce hry,
- práca vo dvojici, v skupine, partnerská „výuka“,
- samostatné a skupinové riešenie problémov,
- hodnotenie, sebahodnotenie.
-

Metódy používané pri riadenej činnosti:

- Bádanie
- Brainstorming
- Didaktické hry
- Dramatizácia
- Vyhľadávanie informácií

Pri všetkých aktivitách sú rešpektované požiadavky na voľný čas dieťaťa:

požiadavka pedagogického ovplyvňovania voľného času, keď vychovávateľka navodzuje a motivuje činnosť a oceňuje výkony detí,

požiadavka dobrovoľnosti, keď sa dieťa zapojí do jemu primeranej činnosti na základe vlastného záujmu a dobrej motivácie,

požiadavka zaujímavosti, s prvkami pestrosti,

požiadavka aktivity, kde je činnosť volená tak, aby v nej mohli byť úspešné všetky deti, aby sa čiastočne zúčastňovali na tvorbe a príprave činnosti, na ich realizácii aj hodnotení,

požiadavka citlivosti, ktorá závisí na prežívaní kladných emócií v priebehu aj po hodnotení ukončenej činnosti,

požiadavka seberealizácie, lebo činnosťou dieťa objavuje svoje dobré stránky, ak je jeho snaha a výsledky jeho práce kladne hodnotené okolím.

Funkcie výchovy a vzdelávania v ŠKD:

- Zdravotno-hygienická : striedanie aktivít - oddych, pohybová aktivita, hygienické návyky, bezpečnosť
- Seberealizačná : potreby, záujmy, schopnosti
- Formatívno-výchovná : zámerné a cieľavedomé formovanie osobnosti dieťaťa • Sociálna : nenásilné sociálne učenie
- Preventívna : predchádzanie vzniku negatívnych javov
-

E) Výchovný jazyk

Výchovným jazykom v ŠKD je štátny jazyk Slovenskej republiky - slovenský jazyk.

Vzdelávacím i výchovným jazykom v školskom klube detí je slovenský jazyk. Snahou v ŠKD je, aby deti používali spisovný jazyk nielen v písomnej ale i v ústnej forme. Našou úlohou je pomáhať deťom, aby si ku svojmu rodnému jazyku vytvárali pozitívny vzťah a mali ho v úcte. Taktiež chceme klásť dôraz na odstraňovanie nárečových prvkov a nespisovných výrazov, ako aj vulgárnych výrazov pri komunikácii.

Úlohy:

- viesť žiakov k správne spisovnému vyjadrovaniu,
- rozvíjať komunikačné zručnosti cez hry, programy, besiedky,
- rozvíjať tvorivé vyjadrovanie cez tvorenie vlastných príbehov, rozprávok, zážitkov,
- používať spisovný jazyk v písomnej i hovorovej forme,
- kultivovaný prejav vychovávateľiek – vlastný príklad pre deti.